

Glimten

NR 5 | OKTOBER 2022 | EN TIDNING OM FLENS KOMMUN

Sörmlands
hjärta

Flens kommun

Ljusfestivalen lyser 7 upp Flen igen

20

När elen kom till Flen

6

Så gick det i kommunvalet

9

Digitalisering i skolan

Inledare

Då var hösten här på allvar och alla mysfantaster (inte ett riktigt ord men borde vara) upplever sin högtid när de får tända ljus och krypa in under filtar och täcken medan höstmörkret lägger sig och regnet slår mot rutorna. Även för en soldyrkare som undertecknad har hösten sin charm faktiskt så vi ses väl i närmaste stearinljusbutik för att bunkra upp inför årets sista månader.

Ett sätt att tillfälligt ljusa upp höstillvaron är att besöka Ljusfestivalen i Flen. Initiativet såg dagens ljus förra året och återkommer alltså i ny tappning. Arrangemanget håller till på Violentorget den 18 november, läs mer på sidan 7.

Ljust blev det också när elektrifieringen av Flen tog fart. Hur det gick till tar vi en titt på i den historiska tillbakablickningen på sidorna 20 och 21. Där har vi även roat oss med att berätta om den första telefonen.

Inför, under och efter valet i september var det många kommunanställda som förutom sina vanliga jobb även tjänstgjorde i valarbetet. En gedigen insats minst sagt och medan de nu har pustat ut och återgått till sina vanliga rutiner har våra förtroendevalda desto mer att stå i inför den nya mandatperioden.

När denna text skrivs är det inte klart vilka partikonstellationer som samarbetar framåt, men klart är åtminstone valresultatet och det hittar ni på sidan 6. I nästa nummer planerar vi att som tidigare kunna publicera porträttbilder av alla ledamöter i nya kommunfullmäktige.

Slutligen vill jag tipsa om kampanjveckan "En vecka fri från våld" som genomförs vecka 47. Veckan fokuserar på mäns våld mot kvinnor och särskilt på det förebyggande arbetet. Lika sorgligt det är att en sådan vecka behövs, lika viktigt är det att vi alla uppmärksammar denna mörka problematik och gör vad vi kan för att motverka mäns våld mot kvinnor. Läs mer på sidan 8.

Väl mött!

Magnus Ornhammar
Redaktör Glimten
Kommunikationsstrateg

Tidningen Glimten ges ut av Flens Kommun

Ansvarig utgivare: Håkan Bergsten, kommunchef. Kontakt: tel. 0157-43 00 00 vx

Adress: Flens kommun, Sveavägen 1, 642 81 Flen

E-post: flenskommun@flen.se | Webb: flen.se

Redaktör: Magnus Ornhammar, magnus.ornhammar@flen.se

Omslagsbild: Mostphotos

Foto: Magnus Ornhammar (övrigt foto anges vid bild)

Produktion: Ateljén Åtta.45

Tryck: Åtta.45 tryckeri Järfälla, atta45.se

Distribution: Postnord distribuerar till permanentushållen och fritidshusägarna i Flens kommun. Vid utebliven tidning ring Postnords kundservice, 0771 33 33 10, vardagar 08 - 19. Mer info på postnord.se. Tidningen finns också på biblioteket i Flen, på Stadshuset samt på turistbyråerna och andra välbesökta platser. Den finns även som taltidning på flen.se

Nästa nummer: 12 december

Följ Flens kommun på flen.se,
Facebook och Instagram

Använd QR-koden för att läsa

Glimten som pdf-tidning >>

17

15

13

Innehållsförteckning

Notiser och korsordslösning.	Sid 4	Ungdomskonsulenterna utvecklar.	Sid 14
Kommunchefen har ordet.	Sid 5	Unika dansformer i bruketföreläsning.	Sid 15
Kontaktcenters frågor och svar.	Sid 5	Leader Södermanland.	Sid 16
Kommunvalet i korthet.	Sid 6	Träffpunkt Bron bjuder in.	Sid 16
Boka din vaccination.	Sid 6	Kolla in Europas största stenbutik.	Sid 17
Ljusfestivalen i Flen.	Sid 7	Ny fastighetsägare i Malmköping.	Sid 18
En vecka fri från våld.	Sid 8	Mitt Flen.	Sid 19
Digitalisering i skolans värld.	Sid 9	Biblioteken informerar.	Sid 19
Nyheter från kulturenheten.	Sid 10-11	När elen och telefonin kom till stan. ...	Sid 20-21
Höstlovsprogram.	Sid 12	Sörmland Vatten informerar.	Sid 22
Det lilla förlaget i Malmköping.	Sid 13	Evenemangsguide.	Sid 23
Här kan du ladda din elbil.	Sid 13	Korsord.	Sid 24
Ta hand om din tomt.	Sid 14		

Kommunchefen har ordet

En osäker omvärld

När jag skriver detta genomför vi en krisberedskapsvecka med bland annat information till alla medborgare. Jag hoppas att ni alla passade på att ta del av den information som kommit ut, till exempel krisberedskapsbroschyren med lokal vinkel, men även tog chansen att göra lite förberedelser hemma.

Det är ett högst aktuellt ämne då vi samtidigt som veckan genomfördes hade

sabotage på de bägge gasledningarna som går i Östersjön. Den ena explosionen inträffade endast 500 m ifrån den stora elledning som går mellan Sverige och Polen.

Vi lever just nu i en mycket säkerhetspolitisk orolig tid i nivå inte långt ifrån Kubakrisen 1962 eller inledningen av 1939. Vi ser ett krig mellan två europeiska nationer där Ryssland angripit Ukraina, vi som land är mitt uppe i en NATO-an-

sökan och samtidigt sker sabotage mot känslig infrastruktur i Östersjön och konflikten sprids utanför Ukraina.

Ett direkt angrepp mot Sverige är mindre troligt men vi kommer säkert att uppleva fler hot eller händelser som kan påverka vårt samhälle direkt eller indirekt. Det kan vara påverkan på elförsörjning, kommunikationer eller annan infrastruktur. Det är inte säkert att det sker i Sverige men väl någonstans i Europa.

Vad kan vi då alla göra? Det första är att förbereda sig för att klara oss i händelse av krig, både som privathushåll och som kommun. En enkel åtgärd hushållen kan göra är att skaffa krisberedskapslådor. Vad är det andra vi kan göra? Det är att vara observant på onormala händelser och rapportera detta till polis eller till oss som kommun.

Vi får hoppas på en positiv utveckling under hösten men samtidigt förbereda oss för en svårare vinter.

Håkan Bergsten
Kommunchef

Kontaktcenters frågor och svar

? Jag vet inte vilka handlingar som behövs för min byggansökan?

! Samhällsbyggnadsförvaltningen har nyligen lagt fram exempel på olika ansökningar på kommunens hemsida flen.se. Det finns exempel på handlingar för byggnation av eldstad, fasadändring, komplementbyggnad, mur och plank, småhus och tillbyggnad. Du hittar denna nya information genom att följa följande länkar på hemsidan: [bygga bo & miljö/byggande/anmälan/vilka handlingar behövs](#)

? När är polisens kontor i Flen öppet?

! Varje onsdag mellan kl. 10.00-16.00.

? Hur ser läsårstiderna ut i år?

! Läsårstiderna hittar du på vår hemsida flen.se. Kommande för höstterminen är höstlov vecka 44 och terminsslut 21 december. Läs mer om terminstider på flen.se: [barn & utbildning/grundskola & förskoleklass/läsårstider/timplaner](#)

? Vad kan kommunens Fixartjänst hjälpa till med i vinter?

! Fixartjänst kan hjälpa dig som är 70 år eller äldre med enklare sysslor i hemmet. Exempelvis:

- Sätta upp och ta ner stege vid sotarbesök
- Montering/nedmontering av belysning
- Hänga upp och ta ner taylor
- Fästa elkablar/lösa sladdar
- Bära ut skräp till källsortering
- Bortforsling av skräp till Frutorpstippen
- Ställa om klockor
- Hjälpa till med tyngre lyft inför t ex städning
- Byte av glödlampor, proppar, batterier
- Upp- och nedmontering av gardiner/gardinstänger
- Bära upp/ner saker från vind/källare

Fixartjänst nås på 0157 - 43 08 25.

Valresultatet i Flens kommun

Valresultatet efter valet till riksdag, region och kommunfullmäktige 11 september är nu fastställt. Så här ser det ut i Flens kommun.

Socialdemokraterna blir största parti med 29,51% av rösterna. Det motsvarar 2 934 röster och ger partiet 12 mandat i kommunfullmäktige.

Näst största parti blir **Sverigedemokraterna** med 21,52% vilket innebär att 2 140 personer väljer att rösta på dem. För detta får partiet 8 mandat.

På plats tre kommer **Moderaterna** på 17,08%. 1 698 personer röstar på dem vilket ger partiet 7 mandat. Centerpartiet får 10,49% när 1 043 röster går till dem. Det innebär 4 mandat.

4 mandat går även till **Vänsterpartiet** som får 9,08% av rösterna. Det motsvarar 903 röster.

Kristdemokraterna får 483 röster vilket ger en procentsats på 4,86% och 2 mandat.

Liberalerna får 3,83% av rösterna och 1 mandat när 381 personer röstar på dem. Likaså gäller för Miljöpartiet med 1 mandat när 328 röster går till dem, motsvarande 3,30%.

34 röster läggs på andra anmälda partier och antalet ogiltiga röster landar på 158/1,56%.

Personröster

De tre största partierna är också de som samlar ihop flest antal personröster. Men det är i Vänsterpartiet vi hittar den politiker som får allra flest personröster oavsett parti, Huda Omar, med 264 personröster. Näst mest går till Moderaternas Emma Dahlin, 216 stycken, medan Christine Hallinder från Sverigedemokraterna tar bronset med sina 187 personröster.

Valdeltagande går ner och stannar vid 78,40%, en minskning med 3,75% jämfört med valet 2018 då 82,15% väljer att rösta. I valet dessförinnan, 2014, röstar 82,37%.

Glimten har en tradition av att publicera porträtt av alla folkvalda politiker i kommunfullmäktige. Det bildgalleriet kommer i årets sista utgåva 12 december efter att den nya mandatperiodens första kommunfullmäktigesammanträde har genomförts.

Magnus Ornhammar

Vaccination säsongsinfluensa & Covid-19

I SAMARBETE MED REGION SÖRMLAND

Covid-19: Dos 3 rekommenderas för +18 år.
Dos 4 kan tas av +18 år.
Dos 5 rekommenderas för +65 år och riskgrupp.

Influensavaccinering: för +65 år och riskgrupper. Se 1177.se.
Från 7/11 kan två av följande vacciner tas samtidigt:
Covid-19, influensa, pneumokock.
Pneumokockvaccin kan ges om du ej tidigare fått det.

Boka tid gäller förmiddagar. Eftermiddagar drop in.
+80 år – kom när det passar dig utan att boka tid!

Ta med ID-handling!

Flen

Vid Amazon,
Parkgatan 3

7/11, kl 11-15 Drop in
10/11, kl 10-12.30
kl 13.15-16
11/11, kl 10-12.30
kl 13.15-16
17/11, kl 11-12.30
kl 13.15-15
24/11, kl 10-12.30
15/12, kl 11-12.30

Malmköping

"Parken" nedanför
IP Malmahed,
Bjurängsvägen 2

8/11, kl 10-12.15
kl 13.15-16
9/11, kl 10-12.15
kl 13.15-16
16/11, kl 13-15
24/11, kl 14.30-16

Hälleforsnäs

Folkets hus
Storgatan 10

12/11, kl 10-12.30
kl 13.15-15

Bettna

Vid Bettnabaren/
affären

14/11, kl 14-17

LANDSBYGDS
VACCINATÖREN

SCANNA KODEN FÖR ATT
KOMMA TILL BOKNINGEN

Bokning på: bokning.mittvaccin.se/
klinik/213
Bokningstelefon: 016-104044
Frågor: 070-6113016

Ljuset i oss

Varmt välkommen till Ljusfestivalen på Violentorget i Flen fredag den 18 november.

Ljusfestivalen är en kväll då vi fyller Violentorget med liv och en massa roliga aktiviteter. Platssamverkan tillsammans med elevkåren, lärarna på Prins Wilhelms gymnasiet, Kulturskolan och många fler bjuder in allmänheten att delta på ett arrangemang som vi tror ska locka fram ljuset i oss och vår stad.

I planen finns olika musikframträdanden, experiment, allt från varma eldar till laserstrålar och aktiviteter som man kan delta i. Än är det tidigt i processen men eleverna är engagerade guider till vad de vill ska ske. Se hela programmet på kommunens hemsida eller i facebookeventet när det görs offentligt.

Det kommer att bli spännande att se vilka val och prioriteringar vi gör.

Förhoppningen är att vi som finns runt dessa ungdomar kommer och ser vad de skapat och inspireras av vilket starkt engagemang de har för sin hemkommun.

Platssamverkan är det gemensamma initiativet taget av Flens kommun tillsammans med Prins Wilhelmgymnasiets elevkår och fastighetsförvaltaren till kvarteret Lästen. Det handlar om att fastighetsägare, kommun, näringsidkare och andra aktörer går samman i en fristående, icke-vinstdrivande organisation, och tar gemensamt ansvar för ett geografiskt avgränsat område.

Arbetet syftar till att skapa en levande och attraktiv miljö genom att ta ansvar för till exempel renhållning, säkerhet, planteringar, evenemang, design, belysning och förtäring på en plats. Målen på lång sikt är att skapa en trygg och inkluderande plats.

För närvarande ingår följande parter i platssamverkan; Flens kommun, Mälardalens Omsorgsfastigheter, Sörmlands Sparbank, Svenska Handelsfastigheter, ICA Kvantum, Unilever, Prins Wilhelmgymnasiet och Polisen.

Arrangörerna Ljusfestivalen

EN VECKA FRI FRÅN VÅLD

vecka 47 / 21-27 november

En vecka fri från våld är en vecka som fokuserar på mäns våld mot kvinnor och särskilt på det förebyggande arbetet mot mäns och killars våld mot kvinnor och tjejer. I Sverige finns en 10-årig nationell strategi för att bekämpa, uppmärksamma och förebygga relationsvåld och Flens kommun har som mål att till 2030 vara en kommun där våld i nära relation inte längre finns. Särskilt viktigt för att motverka våld i nära relation är att våga prata om det, våga förebygga och våga involvera killar och män i arbetet.

Det allmänna syftet med "En vecka fri från våld" är att uppmärksamma och inspirera till lokal samverkan. Under årets våldsfria vecka kommer Flens kommun och Kvinnojouren Malva både tillsammans och var för sig fokusera på arbetet mot våld i nära relation och särskilt uppmärksamma vikten av förebyggande arbete och ökad kunskap kring relationsvåld. En vecka fri från våld är ett initiativ skapat av Unizon och MÄN. Initiativet stöds av Sveriges Kommuner och Regioner, Jämställdhetsmyndigheten och Länsstyrelserna.

Fredagen 25 november är en viktig dag under "En vecka fri från våld" då det är Orange Day, FN:s internationella dag för avskaffandet av mot våld mot kvinnor och flickor. Världen färgas i orange som en påminnelse om kampen för att skydda flickor och kvinnor och skapa en värld fri från våld.

Våld i nära relation

Relationsvåld finns i flera former och den utsatta kan vara utsatt för en eller flera former av våld. Generellt lever var 5:e kvinna med våld i hemmet, var 10:e barn lever i en familj där våld mellan föräldrar/styvföräldrar förekommer och 1 av 3 tjejer/kvinnor kommer någon gång under livet att utsättas för en eller flera former av relationsvåld. Våldet börjar tidigt i ålder och ungdomars relationer påverkas mycket av den våldsamma porren.

Fysiskt – våld som innebär fysisk kontakt såsom knuffar, slag, stryptag, örfilar, dra i håret/armar/ben

Psykiskt – kränkningar och/eller hot som skrämmar och skadar

Sexuellt – sexuella handlingar och närmanden som du inte gett samtycke till

Materiellt – våld eller hot om våld mot materiella ting, ägodelar och/eller djur

Ekonomiskt – kontroll över ekonomi och tillgångar

Digitalt – hot och kränkningar på sociala medier/sms/mail. Kontroll över dator/mobil

Latent – våld eller hot om våld som skrämmar och hotar i kraft av sin möjlighet

Hedersvåld

Våldet finns i alla samhällsklasser, oavsett ålder, kultur, religion och ekonomi.

En vecka fri från våld i Flen

Under veckan kommer både Kvinnojouren och socialtjänsten att finnas i skolor i kommunen, både genom att besöka klasser och finnas i allmänna utrymmen. Vill din skola att vi kommer på besök, ring Malva 0157-120 10 för att boka. Malva kan även besöka företag och föreningar under veckan, vilket bokas så snart på samma telefonnummer.

Information om våld i nära relation kommer att finnas på kommunens informationsskärmar och skärmar på lokala matbutiker. Vi ökar möjligheten att synas och sprida information under veckan för att öka kunskapen och kunna minska våldets omfattning och allvar. Veckan avslutas med en musikgala till förmån för Malvas verksamhet och arbete med våldsutsatta. Galan anordnas på Amazon 25 november 18.30. Mer information kommer i Malvas sociala medier. Väl mött!

Kontakt

Lever du i en relation som gör ont eller skrämmar kan du kontakta oss för stöd.

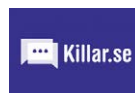
Kvinnojouren Malva, 0157-120 10 eller info@kvinnojourenmalva.se.

Socialtjänstens mottagning 0157-43 00 00.

Är du ung och söker stöd för att relationen gör dig illa, kontakta Ungdomsjouren Malva-Malve på 072-837 23 57 eller ungdom@kvinnojourenmalva.se. Chatta med oss på måndagar 19.00-21.00 genom unizonjourer.se.

Är du den som utövar våld mot din partner eller känner att du ser på din relation och partner på ett farligt eller negativt sätt finns stöd för våldsutövare hos Socialtjänsten. För att veta mer kontakta Socialtjänsten via kommunens växel 0157-43 00 00.

Vill din skola, arbetsplats, förening eller kamratgrupp boka information gör du det via Malva, 0157-120 10.

Virtual reality i skolan – kan det vara något?

Foto: Flens kommun

Flens skollära testar VR-tekniken.

Utan tvekan, ja!

Tänk dig att du vandrar utmed kinesiska muren, talar med astronauter på rymdstationen ISS eller möter historiska personer i sina naturliga miljöer, utan att lämna ditt eget rum. Att du, tillsammans med dina vänner på andra platser på jorden, i realtid bygger broar, hus och vägar och testar nya material och tekniker. Att du löser komplicerade tekniska problem tillsammans med andra men är kvar i ditt eget hem. Snart är detta verklighet för elever i Flen.

Virtual Reality, VR, är en datorsimulerad "verklighet" som man själv kan röra sig i och styra. Genom dataprogram kan man röra sig i olika miljöer och oftast används VR i spelvärlden, där man i en datorsimulerad värld till exempel kan genomföra olika uppdrag. Men hur kan detta vara användbart i skolan? Ska inte eleverna läsa, skriva och räkna? Inte ska de väl hålla på med spel på lektionstid?

Svaret på det är både ja och nej.

Våra barn och ungdomar lever i en annorlunda värld än den vi växte upp i och vi måste - för att kunna fånga upp dem - både förstå och möta dem där. Självklart måste våra elever läsa, skriva och räkna, men kan det finnas andra sätt som kan

komplettera den traditionella undervisningen? Metoder som kan underlätta för elever som har läs- och skrivsvårigheter? Som har olika funktionshinder? Elever som av olika skäl har hög frånvaro? Självklart finns det sådana metoder och VR är en av flera.

Vi vet från forskning att kombinationen av olika sätt att lära är mest effektivt för att vi ska lära oss och därför är det så otroligt viktigt att vi kan tillhandahålla detta. I samarbete med Region Sörmlands Digifysiska Science Center (DSC) har därför Flens kommun, som en av landets första kommuner, påbörjat en satsning som kommer att öka likvärdigheten hos Flens elever och stötta fler elever att nå gymnasiebehörighet, hitta sina drömjobb, sina drömutbildningar och öka sina chanser till ett bra, lyckligt och produktivt liv.

DSC har i samarbete med bland andra NASA och Google tagit fram dryga hundratalet olika paket - upplevelser - som direkt an knyter till skolans läroplaner. Upplevelser som kompletterar undervisningen och levandegör lärandet. Dessa är kvalitetssäkrade, och ytterligare närmare 30 000 upplevelser står i kö för granskning och publicering.

Som första steg på denna väg har Flens skollära deltagit i två utbildningar som fokuserat på möjligheterna med VR-teknologi och dess användningsområden i skolan. Nästa steg är utbildningar för utvalda lärare och pedagoger som i sin tur kan sprida kunskaperna till sina kollegor i Flen. Den 14:e november lanserar DSC sin portal och vi i Flens kommun kommer att vara en av de första kommunerna som knackar på dörren och vill komma in. Det känns stort.

Inom några år beräknas den här industrin omsätta närmare 400 miljarder och suget efter teknikkunniga unga kommer att vara enormt. Om våra ungdomar genom en satsning på ny teknik kan vara en del av den tekniska utvecklingen så har inte bara Flen utan hela Sörmland och Sverige säkrat sin kompetensförsörjning när det gäller tekniker inom alla områden. Parallellt med den här satsningen siktar vi även på att öppna ett digitalt lärcenter i Flen, även det i samarbete med Region Sörmland. Men det är en annan historia, som jag ber att få återkomma till.

Henrik Ljungqvist
Skolchef

PÅ GÅNG i kulturens värld

Konstgalleriet på Bruket i Hälleforsnäs

Pågående utställning: Ellen Cronholm

Med sina bilder vill hon uppmärksamma den förstörelse som pågår av vårt gemensamma kulturarv. Hur vi skapar, förmedlar, tar till oss eller förstör informationen och hur man fortfarande försöker att skriva om historien genom att utradera kulturarv. Cronholm trycker sina bilder på stora pappersark, monterar ihop dem och installerar dem. I galleriet visar hon bland annat sina monterade tryck installerade likt äldre tiders teaterscenografier.

Utställningen pågår till lördagen 12/11

Bitar av Palmyra
utställning av Ellen Cronholm

Kommande utställning: Åsa Lockner
med utställningen "Avvägd"
19 november - 14 januari, vernissage
lördagen 19/11, öppet klockan 11-15.

Åsa Lockner arbetar huvudsakligen i metall men blandar gärna metallerna med framför allt trä och sten. I utställningen i Hälleforsnäs visar hon sina senaste arbeten.

Åsa Lockner, foto: Mats Håkansson

Gallerirummet på Flens bibliotek

Kommande utställning:

Manderkiosken

31 oktober - 28 november.

En vandringsutställning som besöker galleriet under hösten. Manderkiosken byggs på utställningen Mander som visades på Sörmlands museum tidigare i år. Martin "Mander" Ander är illustratör, grafisk designer och konstnär, baserad i Gnesta men med världen som arbetsfält. Han rör sig mellan konst, illustration och design och skapar med dessa ingredienser ett personligt uttryck. I Manderkiosken visas ett urval av Manders illustrationer i form av affischer, produktdesign, skateboard- och t-shirtgrafik. Mander håller själv i workshop för barn och unga i gallerirummet 3 november.

(Sörmlands museum i samarbete med Flens kommun)

Manderkiosken

Sörmlands museum, Martin "Mander"
Ander. Foto: Malén Eneberg

Kommande utställning: Vintersalong

Välkommen att lämna in bidrag till årets Vintersalong! 1-2 verk per utställare, max 70x70 cm. Verken ska vara monterade och klara för upphängning. Ingen jury eller avgift. Blankett fylls i på plats. Inlämning sker på Flens Bibliotek tisdagen 29/11 kl. 11-16.

Nyhetsbrev Kulturnytt

Anmäl dig till vårt nyhetsbrev och få kulturnyheter till din mail.

Skriv till: kultur@edu.flen.se

Barnbio (gratis inträde)

Äntligen dags för barnbiodag igen! Lördag 12 november bjuds barn och unga tillsammans med deras vuxna på gratis bio på Sagabiografen i Flen. Under dagen visas tre filmer:

- **Sånger med superkompisarna**
- **Lille Allan – Den mänskliga antennen**
- **Var är Anne Frank?**

Tjejkväll

Under höstlovet arrangeras en tjejkväll fylld med inspiration och lyx.

Kultur- & litteratur- festivalen 17-20 no- vember

Litteraturfestivalen presenterades första gången 2018. Sedan dess har festivalen utvecklats och förändrats utifrån olika villkor och förutsättningar. Pandemin påverkade stort förstås.

I fjol ändrades festivalrubriken till Kultur- och litteraturfestivalen i Sörmlands hjärta, för att påvisa bredden av hur ord, språk och kultur kan presenteras och framföras. Detta år kommer festivalen att pågå under fyra dagar - torsdag 17 - söndag 20 november. Planeringen pågår för fullt. En ambition för årets festival är lokal prägel och igenkänning. Festivalen presenteras i kulturens Nyhetsbrev och i övriga kommunikationskanaler inom kort.

KULTUR & LITTERATUR FESTIVALEN

 i Sörmlands hjärta

Ashes to ashes

En föreställning med poesi, taktilt ljud och ett uråldrigt träd!

I föreställningen Ashes to Ashes vävs poesi och taktilt ljud samman i en interaktiv föreställning tillsammans med det magnifika trädinstrumentet "Resonant Bodies". Publiken bjuds in till att uppleva resonans i kroppen genom instrumentet, att interagera med instrumentet genom att klättra in i trädet, att spela på strängarna och känna av naturens vibrationer.

Fakta

Dag och tid: Onsdag 2 november kl 18.30

Plats: Kulturenheten, Götgatan 6, Flen

Föreställningens längd: 30 minuter, framförs på engelska

Performance, text och taktilt ljudinstrument:

Julia Adzuki

Röstcoach: Katrine Faber

Tekniker: Patrick Dallard

Med stöd från Nordisk Kulturfond

Julia är från början född och uppvuxen i Australien,

åkte till Sverige för ca tjugo år sedan för att skulptera is i Jukkasjärvi och har sedan dess valt att stanna i Sverige. Julia är i grunden certifierad lärare i rörelsepedagogiken "Skinner Releasing Technique", och har en MA i koreografi från Stockholms Konstnärliga Högskola.

Kurserbjudande

Dockmakerikurs

Två dagars kurs i att skapa en marionett (8 tim.).

**Torsdag 3 november och
fredag 4 november, 13-17**

10-20 år = gratis för medlem i
Fridals Kulturförening

Vuxen = 2.500 kr inkl.material

Vuxen som är medlem i
Fri Scen Sörmland = 1000 kr

Ledare för kursen: **Anne och Janne Öster**

Plats: **Teater Klämman Salong**

Anmälan: **senast 24 oktober** till

klammanbiljett@gmail.com

Kulturskolan

Flens kulturskola är en liten verksamhet med runt tjugo medarbetare som erbjuder kostnadsfri utbildning för barn och ungdomar upp till tjugotvå år. Hösten 2020 blev Kulturskolan avgiftsfri och elevantalet ökade med ca 50 procent vilket resulterat i drygt femhundra inskrivna elever.

Kulturskolan är en plats för alla som vill utveckla sin kreativitet och lust att musicera, stärka sin självkänsla och utveckla sina sinnen. Vi erbjuder kurser i musik, sång, instrument, dans, yoga, kör, schack, bild & form, slöjd & hantverk samt musikal.

Kulturskolans linjer är en utbildning med större omfattning och på en högre nivå än de vanliga kurserna. Antagning görs efter antagningsprov eller rekommendation av lärare på kulturskolan.

Linjer som erbjuds:

FÖRDJUPNINGSLINJE-Musik & Sång

Eleven väljer mellan två olika inriktningar: klassisk musik eller pop/rock/jazz.

Kulturskolan startar denna termin en fördjupningslinje för elever som vill satsa extra mycket på musik. Det finns inte längre något estetiskt program på gymnasiet, varken i Flen eller Katrineholm och vi på kulturskolan vill kunna ge alla elever chans till utveckling utifrån

individ. Här finns ett behov för elever att verkligen förkovra sig i musik. Gott om lektionstid erbjuds, solospel och spel i ensemble samt musikteori skall hjälpa eleverna mot framtida högre studier.

MUSIKALLINJEN - Aktör eller musiker

Vi vidareutvecklar vår musikallinje. Den vänder sig till ungdomar i åk 6 och uppåt som har hållit på med musik ett tag. Vi har nu tagit in ungdomar i orkestern och målet är att på sikt utöka verksamheten ytterligare så att ungdomar tar del av både scenografi, mask och kostym. Vi gör en stor produktion varje vår. I år har vi fått rättigheterna till musikalerna Shrek och är i full gång med uppstarten av arbetsprocessen. Eleverna ses tre timmar i veckan och repeterar in materialet. Premiären ligger under maj/juni och spelas för kommunens alla skolor. Vi gör även några offentliga föreställningar som brukar vara mycket uppskattade.

Under hösten ser vi fram emot att göra en Astrid Lindgren-konsert med de yngre körsångarna i samarbete med dansgrupper ur kulturskolan och med bild- och form-kurserna. Håll utkik för mer information!

KULTURSKOLAN FLEN

Höstlovet 2022

Tjejkväll fylld med
inspiration och lyx!

Spökvandring på
biblioteket!

Halloweenpyssel!

Prova på VR!

Högläsning av
spökhistorier!

Möt illustratören
Martin Ander i
Manderkiosken!

Skridskodisco!

Teknik & pyssel
med KomTek!

Allmänhetens
åkning i GB-hallen!

**Mer information på flen.se
under sidan lovaktiviteter 2022**

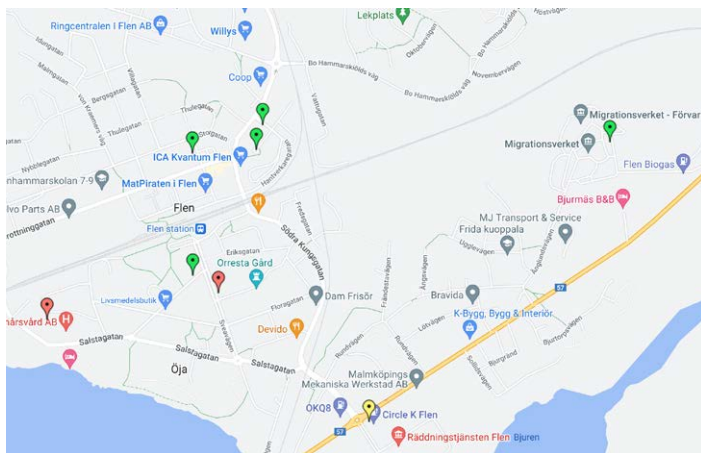

Elbilsladdplatser i Flens kommun

Uppladdning.nu är en webbsida där du kan söka upp din närmaste laddplats för elbil.

Tjänsten erbjuder en detaljerad karta att söka i och nya laddplatser tillkommer löpande. De gröna pilarna på kartan indikerar att platsen är offentlig, aktiv samt tillägnad för elbilsladdning. Hittar du en gul pil är även den platsen offentlig och aktiv men har vanligtvis ett vanligt vägguttag. De röda pilarna står för "övrigt" och man får se detaljerna för att se vad som gäller på den platsen. En orange pil är planerad laddplats. De laddplatser som Flens kommun erbjuder kommer att avgiftsbeläggas inom den närmaste tiden.

Här är de gröna platser som just nu finns tillgängliga inom Flens kommuns gränser.

Malmköping

Busstorget

Uttag:
1st CCS EU, 50 kW
1st Type 2 Outlet, 22 kW

Flen

Änglundavägen 35

Uttag:
4st Type 2 Outlet, 11 kW

Hantverkaregatan 2

Uttag:
2st Type 2 Outlet, 22 kW

Hantverkaregatan 4

Uttag:
2st Type 2 Outlet, 11 kW

Götgatan 7

Uttag:
1st Type 2 Outlet, 7,4kW

Vasagatan (vid Sveaparken)

Uttag
1st CCS EU, 50 kW
1st CHAdeMO, 50kW
1 st Type 2 Cable, 43 kW

Ger ut smala men viktiga ämnen

Baserat i Malmköping hittar vi det lilla bokförlaget Exempla som specialiserat sig på sakprosa med inriktning mot det kulturhistoriska området.

Begreppet exempla, tillika namnet på Motzi Eklöfs förlag, är en latinsk term från den antika retoriken. Den betecknar en moralisk anekdot, verklig eller fiktiv, för att illustrera en

åsikt eller ett sedelärande exempel.

– Jag skulle inte dra det så långt, men tyckte ändå att det passade bra för en mindre utgivning som jag tycker är viktig att den kommer ut, säger Motzi.

I förklaringen till namnet ger Motzi även svar på varför hon sedan 2016 driver förlaget som ger ut ungefär fyra till fem böcker om året. Förutom att det är ett sätt att få kontroll över den egna utgivningen handlar det om vad för slags böcker hon tycker behöver finnas.

– Många av mina böcker är inga kioskvältare, jag räknar inte med en jättestor kundkrets men det ska bära sig kostnadsmissigt och att man får tillbaka det man lägger ner, inte i tid dock. Detta är smalare men ändå viktigt att det finns, ibland är utgivningen ett sätt att lansera ämnen, säger Motzi och ger ett exempel på just detta.

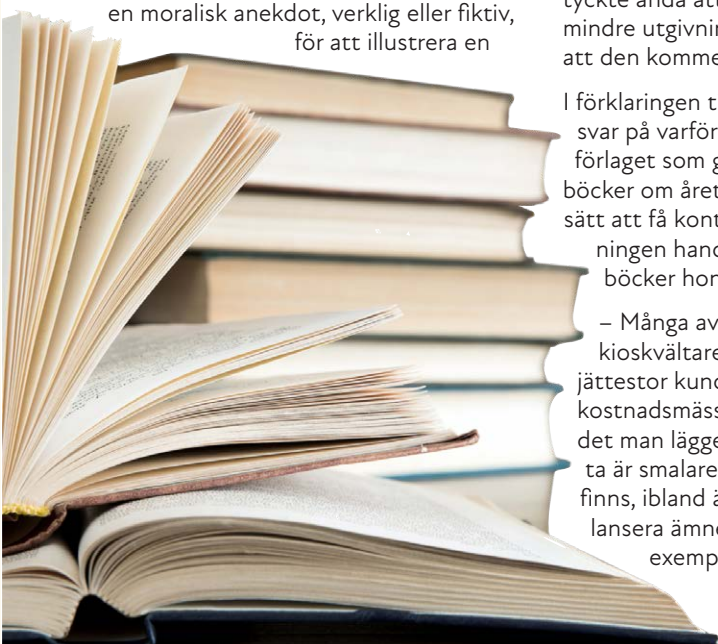
– För några år sedan tog jag initiativ till en utgivning av en gränsöverskridande medicinhistorisk antologitrilogi som fick förhandstöd från statens kulturråd. Det är medicinhistoria i väldigt bred bemärkelse där jag använt mitt tidigare kontaktnät av forskare inom området. Tre rikligt illustrerade böcker med korta texter av olika forskare som skriver väldigt lättillgängligt inom dessa teman.

Förlaget ger inte ut romaner eller självhjälpböcker utan håller sig till sakprosan.

– När man talar om litteratur generellt finns inte alltid sakprosan med i planen. Men det tycker jag den borde göra, den ingår trots allt, säger Motzi Eklöf.

EXEMPLA
formgivning & förlag

Magnus Ornhammar

Ta hand om tomten

Här kommer lite tips och viktiga saker för dig som fastighetsägare att tänka på inför höst och vinter.

Klipp häcken

Varje år skadas människor i onödan för att sikten skymms. Några enkla åtgärder kan rädda liv.

På SKRs hemsida kan du läsa och ladda ner broschyren som heter just klipp häcken. En bra lathund att plocka fram när det börjar bli lite väl vuxet runt tomten. Här är några tips ur den:

Du som har utfart mot gata: Vid utfart bör Du se till att dina växter inte är högre än 80 cm från gatan inom markerad sikttriangel. Sikten skall vara fri minst 2,5 m från gatan eller gångbanan.

Du som har hörntomt: Om din tomt ligger intill en gång och cykelväg eller gata med trottoar bör du se till att dina växter inte är högre än 80 cm i en sikttriangel som sträcker sig minst 10 m åt vardera hållet.

Häckar, buskar och träd ska växa inom egen tomt

Tänk på att din häck ska växa inom ditt eget tomtområde. Är buskarna för stora kan fotgängare och cyklister tvingas ut på gatan vilket ökar risken för trafikolyckor. Plantera därför häckar och buskar som är mer än 1 m höga minst 60 cm från tomtgränsen. Träd och större buskar bör planteras minst 2 meter från tomtgränsen. Då riskerar de inte att växa utanför tomtgränsen.

Bygg- och miljöavdelningen i Flens kommun genomför tillsyn för att se till att fastighetsägaren följer Plan- & bygglagen 8 kap 15 §. Den säger att "en tomt ska hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer."

Om du som fastighetsägare inte åtgärdar din fastighet kan kommunen komma att utfärda ett föreläggande gentemot dig, eller genomföra arbetet på din bekostnad.

Samhällsbyggnad

Ungdomskonsulenten utvecklar

Nu ser vi framåt igen!

Nya möjligheter för att bygga utveckling och trygghet.

Alla sommarlovsaktiviteter blir minnen och erfarenheter vi tar med oss för att göra aktiviteter ännu bättre och jag tänker i första hand på de 47 ungdomsledare 16-20 år som fick utbildning och praktik (Summercamp) i somras. Vilket läge föreningslivet har nu att utveckla för framtiden. Ni styrelser och ledare med lång erfarenhet har här en ny generation ledare som kan hjälpa till, även i er närhet på landsbygden då alla kransorter var representerade. Passa på att ta den chansen för jag upplever att det är många av dem som vill och det har visat att de också kan - väldigt mycket.

Den trygghet det skulle skapa i dubbel mening är så värdefull för många.

Jag tänker också på en av de saker som lovaktiviteterna visade. Kanske tydligare än någonsin under de tre år jag jobbat i Flens kommun, nämligen samarbetet. Det vi alla skapade, från politiker, tjänstemän, nya ledare, föreningar och sponsorer/partners visade på den styrka vi skulle kunna ha tillsammans för att göra något ännu större. Om många gör det lilla så blir allt tillsammans tillräckligt stort.

För många barn och ungdomar i Flens kommun skulle vi kunna skapa en gemensam upplevelse i olika arrangemang som genomförs under samma veckoslut där vi välkomnar gäster från andra kommuner. Det skulle innebära intäkter till det lokala föreningslivet, en häftig upplevelse likt olympiska spel och en hjälp till näringslivet med möjlighet till ökad omsättning.

Med ett sådant upplägg skulle alla deltagande föreningar dela på arbetet med organisation, logistik och service. En liten personlig insats från kanske 200-300 vuxna som "jobbar" fyra timmar var under en helg och tillsammans skapar något större.

Jag själv har haft förmånen att jobba ideellt på det här sättet i andra kommuner i samband med många ungdomsturneringar och jag skulle vilja påstå att 95 procent av alla jag jobbat med vill göra om det igen för att det är så kul. De blir så fulltankade av glädje, engagemang och entusiasm att det inte upplevs som jobbigt och uppoffrande. Kom igen nu Flen - vi kan!!

Och till er ungdomar vill jag till sist säga:

Utnyttja det positiva ni själva är med och skapar och ta vara på framtidens möjligheter!

Tomas Larsson
Förenings- och ungdomskonsulent

Unik dansföreställning på Bruket i Hälleforsnäs

Bruksrestaurangen i Hälleforsnäs förvandlas den 19 november till nattklubb med underhållning på högsta nivå!

På initiativ av och i samarbete med Riksteaterföreningen Sörmlands hjärta presenteras en unik föreställning, "The Room", där två kända dansare, Katariina Edling och Tobias Wallin delar dansgolvet.

Katariina Edling har varit solist vid Kungliga Operan och har även dansat vid Les Ballet de Monte Carlo, Finska Nationalbaletten samt Estländska Nationalbaletten. Tobias Wallin är välkänd av svenska TV-tittare efter flera säsongers medverkan i Let's Dance. Tobias är också en välmeriterad tävlingsdansare i genren Tiodans (Ballroom dance).

The Room är en berättelse om två dansare. Det är en berättelse om livet, om kärlek och om passion. Om hur ett oväntat möte kan skapa något nytt och unikt. Stilen är en unik fusion av balett och ballroom. I föreställningen blandas dansscenerna med film som för berättelsen framåt i både tid och plats och gör det lätt att följa med handlingen.

De båda dansarna berättar om sina ingångar till sitt samarbete.

– Jag fick ett nytändning när jag för några år sedan började ta lektioner i ballroom. Det tog inte många lektioner innan idén om att blanda balett med

ballroom tog fart i mitt huvud, säger Katariina Edling.

Det hela ledde till ett samarbete med hennes lärare, proffsdansaren Tobias Wallin.

– Att blanda balett med ballroom, "fin-kultur" med "populärkultur", att tänja på gränserna, att ta kultur till människorna och inte tvärtom, att skapa tillfällen att se dans på helt nya ställen. Ja, det är vad

som driver oss, berättar Katariina Edling. Tobbe Wallin är inne på samma linje.

– Att mixa två stilar från två helt olika världar har skapat en helt ny stil. Finliret och allt arbete med ett överproffs som Katariina gör även att resultatet når en ny nivå av dans.

Bruksrestaurangen i Hälleforsnäs är medarrangör och serverar som en del av programmet en högklassig trerätters middag som varvas med den tvådelade föreställningen samt ett avslutande möte med dansarna. Krögaren på Bruksrestaurangen, Axel Johnsson, har under sina år i Hälleforsnäs arrangerat flera evenemang som blandar kulinariska och kulturella upplevelser. Ofta med musikaliskt tema men denna föreställning med dans är den första i sitt slag.

Mats Sylwan
Riksteaterföreningen
Sörmlands hjärta

Inför besöket

Var: Bruksrestaurangen i Hälleforsnäs, Styckgjutarbacken 1 på bruksområdet.
Tid: Lördagen den 19 november. Restaurangen öppnar kl. 18. Föreställningen börjar kl. 19.
Pris: Biljetten kostar 650 inkl. välkomstdrink, dansföreställning och trerättersmiddag.

Bokning görs på Bruksrestaurangen, tel: 073-326 05 16 eller mejl: info@axellent.se. Den som vill se dansföreställningen utan måltid kan betala barbiljett i kassan för 150 kr.

Träffpunkt Bron tillbaka i fullt slag

Pandemin tvingade verksamheten på Träffpunkt Bron i Flen att stänga ner helt. Under året har man så sakta kunnat öppna valda delar för att nu återigen kunna erbjuda hela den ordinarie verksamheten.

Bron är en del av socialtjänsten i Flens kommun. Det är öppen mötesplats för äldre och personer med funktionsnedsättningar som vill bryta ensamheten och fortfarande vill hålla sig aktiva.

Det händer mycket på Bron med ett späckat höstprogram. Redan nu finns en mängd aktiviteter, som sittgymnastik på Smedjan, promenadgrupp och kortspelsträffar, och fler är på gång. Programmet finns i pappersform på Bron, som ligger på Prins Wilhelms torg 1, samt på hemsidan flen.se. Bron har flera återkommande aktiviteter;

Måndagscafé

För seniorer med musik eller olika programinslag. Kaffe och smörgås serveras.

Trivselträffar för mindre grupper

Tisdagar och torsdagar

Anhörigcafé eller tematräffar

För anhöriggrupper

Mötesplats afasi/stroke Fredagar med fikaträff och språk- kommunikationsträning.

Dessutom arrangeras mindre versioner av Bron i kommunens olika orter med hjälp av kommunens frivilligverksamhet. De får då stöd av aktivitetsledarna Gunnel Källstedt och Helene Persson i att driva träffarna.

Ingen måndag är den andra lik. När Glimten var på besök hade besökarna ombetts ta på sig sina finaste eller roligaste hattar medan det veckan efter är tipspromenad och veckan därpå vankas det folkmusik. Det är ett varierat utbud som ska passa många smaker.

– Bron finns framförallt för att motverka ensamheten bland äldre och förebygga så att de mår bra och inte hamnar i äldreomsorgen, säger Gunnel som arbetat på Bron i 14 år.

Tidigare i år firade Bron 20 år och även om man så sakta börjat återfå en del besökare efter pandemin vill Gunnel och Helene gärna att fler hittar hit. In i värmen och gemenskapen!

Magnus Ornhammar

Under en måndagsträff i september var det hatttema till fikaten. Som synes nummerades hattarna och en tävling om den finaste hatten hölls.

Förverkliga era idéer med stöd från Leader Södermanland

Bra idéer skapar framtidens landsbygder

Leader är en metod för landsbygdsutveckling som funnits inom EU sedan början av 1990-talet. Grundläggande för leadermetoden är att det är boende och verksamma i ett område som ska driva och påverka utvecklingen. Alla satsningar utgår från leadermetoden.

Kännetecknande för Leader är:

- underifrånperspektiv
- lokal kunskap
- samarbete
- tre-partnerskap (ideell, privat och offentlig sektor)
- nytänkande
- lokalt fattade beslut

Leaderområde

I varje leaderområde bildar personer från företag (privat), föreningar (ideell) och offentlig sektor ett partnerskap som

tillsammans tar fram en lokal utvecklingsstrategi där man kommer överens om vilka insatser som ska prioriteras under programperioden.

Utvecklingsstrategin har sin grund i lokala initiativ, förutsättningar, behov och kunskap.

Området har en tilldelad budget som deras LAG (styrelse) kan besluta om till olika prioriterade projektansökningar. Pengarna kommer från EU/Stat och deras medverkande kommuner.

Kan er idé bli ett leaderprojekt?

Leaderprojekt har ett tydligt underifrånperspektiv, dvs det ska finnas lokala behov och en bred förankring där projektet avser att verka. Det bör finnas ett samarbete eller samverkan i trepartnerskap, dvs att ideell, privat och offentlig sektor samarbetar i projektets genomförande.

Projektet ska passa in på något av Leader Södermanlands insatsområden:

- Entreprenörskap
- Livskvalitet och livsstil
- Ungdomar 13-25 år
- Besöksnäring/turism

Hitta mer information på Leader Södermanlands hemsida leadersodermanland.se.

Testa er idé

Skicka in en idéskiss till info@leadersodermanland.se och/eller marlene.lindstrom@leadersodermanland.se.

Lokalt ledd utveckling

LEADER
SÖDERMANLAND

Ett besök i stenbutiken i Dunker bjuder på en resa miljontals år bakåt i tiden. I förgrunden ses en käke från en Mosasaurus.

Stenbutiken i Dunker – störst i Europa

Granne med skogen i Dunker ligger Stenbutiken med Europas största sortiment. Här finns gnistrande opaler och oslipade diamanter i en samling med över 1 200 mineraler.

Runt 75 procent av samlingen har jag knackat ut själv, säger Hasse Carlbom som mer än gärna delar med sig av sitt gedigna kunnande om jordskorpans bergarter, deras uppkomst, sammansättning och förändring.

Alla ungar har nära till backen och gillar att plocka med stenar, menar Hasse. Så också han men i hans fall gick fascinatoren för stenar aldrig över utan växte till en livslång passion.

Efter att i unga år studerat geologi åkte han runt och fann ett område med väldigt mycket kvarts, han tog med sig en del hem, lånade en diamantribborr av en kompis och gjorde ljuslyktor.

– Ett företag i Stockholm köpte två som hamnade i Sydamerika där de började tillverka dem, säger Hasse och berättar att hans intresse för bergarter fört honom jorden runt.

– Jag letar stenar och min fru blommor, våra intressen hänger ihop för blommor är beroende av mineralerna i backen.

Han är en "evighetsstudent" som läser för att det är kul och titulerar sig geopedagog.

Som sådan försöker han få unga att för en stund släppa skärmen och ta chansen att upptäcka ett nytt intresse.

– Är det värt något? Är den första frågan jag brukar få och mitt svar är ja, för dig kanske. Många av dem jag lyckas nå fortsätter vara intresserade, att förmedla något till unga – det är det jag tycker om.

Förutom i Europa har han rest och letat i Afrika, varit i Asien och Nya Zeeland. Från alla sina resor har han haft stenar med sig hem men även andra fynd som hajtänder, krokodilkäkar, spännande fossiler och revben från en mammut.

Flytten från Västra Götaland till Sörmland förde Hasse och hans fru närmare barn och barnbarn. – Min äldsta dotter är konstnär och kommer gärna hit för att söka efter vackra stenar att göra smycken av.

Vart man än vänder blicken i butiken finns något nytt och fascinerande att upptäcka, till exempel flera exemplar av trilobit, en grupp marina leddjur som dog ut för omkring 250 miljoner år sedan.

Att hitta roliga material och slipa fram effekter i stenar, fascinerar Hasse.

– En kyanit är vanligtvis blå, men jag lyckades hitta en röd, det är spännande, säger

Hasse Carlbom som planerar att hålla kurser i stenslipning.

Stenbutiken i Dunker finns på facebook och håller öppet efter överenskommelse.

Text och foto Kristina Eder

Foto: Slättö

Ny hyresvärd i Malmköping

Slättö är en ny aktör på fastighetsmarknaden i Flens kommun. Bolagets första fastighet i Flensbygden ligger på Trädgårdsgatan i Malmköping, mer känt som Floradal för den lokalt bevandrade.

Floradal är också namnet på den hemsida som ger dig all information om fastigheterna i Malmköping och möjligheterna till att hyra någon av de totalt 37 lägenheterna i storlek från 26 till 69 kvm. Det finns ettor till treor, många med balkonger i sydvästläge och samtliga håller den senaste tillgänglighetsstandard.

Läs mer på floradal.nu.

Även om Slättö är nya i kommunen är de inte nya i branschen. Med fastigheter från Kalmar till Luleå är bolaget en förvaltare på snabb framfart, företaget bildades så sent som 2013. Grundaren tillika vd Johan Karlsson startade bolaget efter att han identifierat ett stort behov av boende för militärer när han själv var verksam inom Försvarmakten. Idag förvaltar Slättö över ett brett fastighetssegment, däribland lager och logistik, bostäder samt skolor.

I Sörmland återfinns Slättö sedan tidigare i Mariefred med 12 fastigheter i centrum. Faktum är att tomten i Malmköping var en del av köpet av fastigheterna i Mariefred. De tidigare ägarna beslutade sig för att

bygga nytt i köpingen, men inte helt utan bekymmer skulle det visa sig.

– Det var flera saker som inte hade byggts korrekt, bland annat delar av ventilationen och fasaden som vi har bytt ut. Därför startade vi ett omtag och går nu igenom alla lägenheterna så att de blir perfekta, säger Héléne Wersäll-Dahlen, kund- och avtalschef på Slättö.

– Vi genomför många gemensamma projekt med byggföretag, det som i branschen kallas joint venture. På så vis utvecklar vi mycket, till exempel i Eskilstuna på Gjuteriet/Norra Munktellstaden.

När Glimten tittar in på Trädgårdsgatan är Héléne där tillsammans med kollegan Oskar Gustafsson som arbetar med kundförvaltning och kontakten ut mot hyresgästerna. Som bördig från Flen har han bra koll på den lokala boendesituationen.

– Vi vill hjälpa till att vända trenden med avflyttning från kommunen. Varken i Flen eller i Malmköping har det byggts så mycket på senare år och vi vill lära känna orten

och se vad vi kan hjälpa till med här och vilka behov som finns, säger Oskar och fortsätter:

– Denna typ av fastighet finns det inte många av. Vi vill kunna erbjuda moderna och fräscha boenden så att folk har en möjlighet att stanna kvar eller kanske återvända. Det passar också för den som kanske bor i hus men som känner att det börjar bli för stort med hus- och trädgårdsskötsel. Om man känner så ska man inte behöva röra sig bort från orten.

Förhoppningen är också att exempelvis fritidshusägare, som kommunen med sin slående natur har gott om, ska se möjligheterna och fördelarna med ett modernt boende nära sommarnöjet. Héléne nämner även ett annat scenario.

– Det kanske är att man har sin familj här och vill flytta tillbaka eller att man redan bor här och vill kunna ha kvar mamma och pappa nära men att de ska bo i ett modernt boende. Nu finns den möjligheten här i Malmköping.

Magnus Ornhammar

Bibliotekens info

Ändrade öppettider

Flens bibliotek

Fredag 4 november stänger Flens bibliotek kl. 16.

Lördag 5 november är Flens bibliotek stängt.

Höstlov på Flens bibliotek

Äntligen höstlov! På biblioteket kan du prova på VR, halloweenpyssla eller lyssna till riktigt ruskiga spökhistorier. Följ också med på en lagom läskig spökvandring på biblioteket efter stängning!

På flen.se kan du se vad som händer i hela kommunen under lovet.

Kultur- & litteraturfestivalen

Kultur- & litteraturfestivalen går av stapeln den 17 november - 20 november. Möt författare, se teatrar, upplev konstutställningar och mycket mer!

Se det fullständiga programmet på flen.se.

Författarkväll med Marie-Louise Marc

13 oktober kl. 19

Möt författaren till bland annat *En enkel till Amerika*, och den nya boken *Tjejmiddagen!*

Författarkväll med Sofie Axelzon

17 november kl. 19

Kom och träffa Strängnäs-författaren Sofie, aktuell med *Bokfestivalen i Djupa skogen!*

Mitt Flen

I Flens kommun bor ungefär 16 300 invånare, alla med något att berätta. I den här serien får du träffa både vanliga och ovanliga invånare.

Anna debuterar med bok om vikingatiden

– Inget kan som en bok stimulera fantasin till att skapa egna bilder och få dig att drömma dig bort i tid och rum, säger Anna Gralberg som precis debuterat som författare. I boken *Falktämjaren* bjuder hon läsaren på en tidsresa tillbaka till vikingatiden.

Anna Gralberg bor i Dunker och har sin arbetsplats på regeringskansliet i Stockholm där hon skriver propositioner, lagrådsremisser och annat på kanslisvenska.

– Jag har alltid tyckt om att läsa och skriva, jag har ett stort naturintresse och är mycket intresserad av historia. Genom jobbet är jag van vid att skriva men kanslisvenska är ett eget språk och jag har längtat efter att få skriva något på egen hand, säger Anna Gralberg som ofta promenerar på Sörmlandsledens sträckning vid Ånhammar. Den vackra naturen med skog, mossar och sjöar har inspirerat henne till historien om pojken Joar, 8 år, vars far är skeppshövding. Joar får kämpa mot många hot, möter oknytt och svartalver, får hjälp av en norna och blir till slut en duktig falktämjare.

Bokens målgrupp är barn i åldern 9-12 men även vuxna har behållning av att läsa den, både för egen del och som högläsning för barn och barnbarn. Till skillnad från

många vikingaskildringar om krig och erövringar handlar *Falktämjaren* om dem som är kvar hemma.

– Vikingatiden är så inspirerande, de var globala och fick influenser från många håll.

Man behöver inte vara historienörd för att tycka det är häftigt med resorna de gjorde i med, dagens mått mätt, rangliga båtar till avlägsna platser, säger Anna Gralberg.

Skrivandet fick henne att återuppleva känslorna från bokslukaråldern. Att krypa upp på en favoritplats, dyka ner i en bok och försvinna bort i tid och rum.

– Med min bok vill jag förmedla den känslan fast konkurrensen är hård med Tv-spel och streamingtjänster. Men med en bok skapar du dina egna bilder.

Anna Gralberg ska snart gå i pension och planen är att göra allt hon inte hunnit när hon varit upptagen av jobbet, bland annat ska hon skriva del två av *Falktämjaren*.

– Det finns en liten cliffhanger i boken och karaktärerna finns ju där. De står i farstun och hoppar och väntar på lite mer action!

Namn: **Anna Gralberg.**

Ålder: **64 år.**

Bor: **Dunker.**

Familj: **Gift med Viktor, barn, barnbarn.**

Det var då...

Foto: Mostphotos

Flen elektrifieras

Ungefär tre generationer har elektricitet varit något vi tagit för självklart. Det mesta i vår vardag drivs med elektricitet, industrier, hemmets alla produkter och på senare år även våra bilar. Nu är vi på väg in i en era där elektricitet kanske inte längre är något vi kan ta för givet. Höga elpriser, elransonering och återhållsamhet är ord som numer allt som oftast dyker upp i medias nyhetsrubriker.

Året är 1890, slutet av ett långt sekel, en omvälvande tid. Av Flen finns där ännu inte mycket att tala om, idyllen i Södermanlands mitt har ännu ingen elektricitet. Det ska dröja ända fram till 1912 innan elverket äntligen står klart för invigning.

I slutet av 1800-talet och under 1900-talets första årtionde lyses den lilla staden fortfarande upp av fotogenlampor. Redan år 1895 monteras det upp, fem till antalet gatlyktor, av engagerade Flensbor. Sex lyktor och några år senare har lykttändare Andersson fullt sjå med sin stege vandra runt på gatorna, fylla på med fotogen, tända och släcka gatlyktorerna.

Allt eftersom Flen växer och det nya samhällets gator blir fler ökar behovet av belysning, därför sätts nu upp 20 till antalet nya lyktor. När hösten 1908 infinier sig och mörkret sänker sig över Flens municipalsamhälle erbjuds av grosshandlaren Karl Petersson ett antal lux-lampor. Dessa lampor var dock inte lika bra som den elektriska belysningen vilken nu hade gjort entré på andra håll och som flera fått upp ögonen för. Underhållet av lux-lamporna var dessutom besvärligt, därför beslutas ett år senare, 1909, att en utredning angående elektrisk belysning bör göras.

Om ett elverks fördelar råder det dock delade meningar om. Flera uttrycker farhågor om höga kostnader och besvärligheter. Under ett sammanträde hösten 1901 där en 2/3 majoritet behövs vinner sidan som är för ett elverk med 14 röster mot 6. Försommaren 1911 har en kommitté färdigställt en utredning där de kommer fram till att kostnaden för att uppföra elverksanläggningen är den blygsamma summan av 63000 kronor, vilket också anslås.

Senare samma år tillsätts ännu en kommitté med syfte att sköta om det nya elverkets verksamhet. Kommittén bestod av konsulent Erik Waller, spannmålshandlaren Albin Qv Köijer, målaremästare O. A. Rydén, handlanden Gustav Andersson och sågverksägare J. F. Schyberg.

Därutöver valdes dessutom som revisorer, lokaldirektör Oskar Karlsson samt bokhållare Edvin Ericsson. Ett par år senare utvidgar man elverket med dieselmotor, generator och batteri, därtill erhåller elverksstyrelsen ett anslag om 40000 kronor. Man försöker också sälja av en del äldre saker man ej längre nyttjar, till exempel gatlyktor och andra inventarier.

I början av det fjärde kvartalet 1914 beslutas att elverkets bokförare nu skall erhålla 500 kronor per år istället för 300 kronor. Under första kvartalet 1915 meddelas vinsten för 1914 vilken uppgick till 3293:75. Detta var bevis nog för de som 14 år tidigare var emot elverket, att det nog varit en bra idé ändå. Under denna tid förekom en del underliga beslut och tveksamheter angående de ekonomiska delarna angående elverket.

Vintern 1915 beslutas i fullmäktige att den som förbrukar el inte har rätt att använda lampor vilka inte inhandlats på elverket. Den som ändå valde att göra detta hotades med att få sin strömtillförsel avstängd. Tveksamheten med detta var att ordförande i elverkets styrelse, råkade vara handlanden Gustav Andersson vilken också av en händelse var samme person som sålde de tillåtna lamporna samt erhöll provision för dessa.

Fyra år senare höjs dessutom Gustav Anderssons arvode till 1000 kronor per år. Samma år, 1919, beslutar man att ansluta sig till statens kraftverk i Älvkarleby för en summa av 18 500 kronor. 1923 läggs likström om till växelström i Flensby. Året efter antas nya taxor för vatten- och elavgifter.

1925 beslutas att bygga ut elnätet i Villastaden, däremot avslås förslaget att lägga om från likström till växelström i området. Hushållstaxan för elström där elen var till för kokning eller uppvärmning var 1932 för abonnenten årligen 10 kronor per rum, därutöver 7 öre per kwh. Detta motsvarar idag enligt SCBs prisomräknare ungefär 250 kronor per rum och år, samt cirka 2.50 kronor kwh.

Uppförandet av elverket i Flen tar sina första stapplande steg under 1900-talets första del, med många utmaningar men även förhoppningar om en ljusare framtid. Ehuru framtiden tedde sig ljus i många årtionden går vi nu, i gasleveransen och elförbrukningens namn, en oviss dito till mötes.

Källa

Andersson, Johan, Flen från by till Stad, (Västerås: Västmanlands Folkblads tryckeri, 1964).

Roger Petersson, historiker

När telefonen kom till Flen

*”Mr Watson - Come here I want you”
Alexander Graham Bell*

På tåget, i busskuren, runt middagsbordet, i tv-soffan och i arbetslivet. Vi har kommit en lång väg från 1960-talets telefonbänk i hallen. Många revolutionerande uppfinningar såg dagens ljus under det långa 1800-talet. Ingen av dem lämnade nog ett sådant bestående avtryck som just telefonen. I slutet av 1800-talet, närmare bestämt 1876, tar Alexander Graham Bell patent på en uppfinning han aldrig trodde skulle vara genomförbar.

I Stockholm får Sverige sin första telefonstation hösten 1880. 19 år senare, 1891, är det dags för Flen med 10 till antalet telefonanvändare. Däribland Flens hotell, lasarettet och friherre G.A. Falkenberg Schedweij. Året därpå blir de tio abonnenterna 11 stycken.

I Urmakare Karlssons fastighet, numera Kungsgatan 5, inhystes Flens telestation där den första telefonissan, Karlssons dotter Karin också arbetade. Vid den här tidpunkten ansluts också telefonstationen i Flen till telegrafstationen i Eskilstuna, vilken invigdes hösten 1858.

I slutet av 1800-talet öppnar i Flodin & Ericssons affär en telegramexpedition, där

telegrammen rings in från Eskilstunas telegrafstation. Leveranserna av dessa telegram skedde med häst och vagn. Om det skulle gå riktigt snabbt övergavs vagnen och telegrammen reds istället ut. I november 1897 beslutades att upprätta en telefonstation i Flen där det fram till 1912 rädde kostnadsfria samtal mellan olika orter i Sörmland.

Telegrafisten Emy Sofia Myrtin erhöll bostad, värme och belysning samt en månadslön om 66 kronor. Myrtin hade dessutom en assistent vilken erhöll 40 kronor i lön per månad. Mellan 1910 och 1960 hade abonnenterna ökat från 116 stycken till 1632 abonnenter. 1938 pensioneras Myrtin och efterträds av fröken Ellen Haglund.

Källa

Andersson, Johan, Flen från by till Stad, (Västerås: Västmanlands Folkblads tryckeri, 1964).

Roger Petersson, historiker
Sara Högberg, nämndsekreterare

Lika rent med mindre vatten

Har du funderat på vad du skulle kunna göra för att leva mer hållbart och mer sparsamt? Här kommer fyra tips på hur du kan vara sparsam med dricksvattnet.

Så här mycket sparar du!

#1

24 liter

Stäng vattenkranen när du borstar tänderna så sparar du upp till 24 liter vatten per person och dag.

12 liter

Stäng vattenkranen när du tvålar in dig så sparar du upp till 12 liter vatten vid en dusch på tre minuter.

#9

114 liter

Ett fyllt badkar rymmer ungefär 150 liter vatten medan en dusch på 3 minuter bara drar i snitt 36 liter vatten.

25 liter

En halvfylld tvättmaskin använder cirka 50 liter vatten. En helt fylld maskin använder lika mycket. Fyll tvättmaskinen innan du tvättar.

#2

#3

ÖVRIGA SPARTIPS HITTAR
DU PÅ VÅR HEMSIDA

 SÖRMLAND VATTEN

Evenemang

24 OKTOBER - 11 DECEMBER 2022

Vi kan inte publicera evenemanget i sin helhet, men tar med inledningen som vi hämtar upp från www.visitflen.se, där arrangörerna publicerat det. Resten kan du läsa där.

Berättarkväll med Johan Molander

24 oktober 18, Sparreholmsvägen 35

Helgesta hembygdsförening kommer att ha en berättarkväll i Skebokvarnsgården, där ambassadören Johan Molander berättar om sitt yrkesliv.
Tel: 070-588 27 24

Arrangör: Helgesta Hembygdsförening

Bluegrassjam på Klämman

29 oktober & 26 november 15-17, Fridals gård

På Klämman samlas musiker som tillsammans spelar bluegrassmusik, en musikform man kan läsa mycket om, inte att förväxla med country, jazz eller blues, nej en helt annan form av musik.
Tel: 073-599 76 92

Arrangör: Fridals Kulturförening, ABF i Flen, Teater Klämman AB

Musik på Sigridslund

29 oktober & 18 november, Sigridslunds Skola

Totalt 22 konserter inom folkmusik, jazz, visa, blues, världsmusik. Ray Cooper 29 oktober. Håkon Kornstad Trio 18 november.
Tel: 070-675 11 18

Arrangör: Sigridslunds Café & Event AB

Squaredans för funktionsvarierade

30 oktober 13, 20 & 27 november & 4 december

14-15:30, Skjortan Drottninggatan 24

Dansa squaredans även om du har rullator eller sitter i rullstol.

Tel: 073-652 28 22

Arrangör: Squaredansklubben Violen

RPG dagträff

1 november 14-16, Götgatan 10

Två X Beda - sång, spel och dikt.

Tel: 076-808 38 15

Arrangör: RPG/Centrumkyrkan/Bilda

Flens Dagfilmstudio

3, 17 november & 1 december 15, Stadshusgatan 7

Den 3 november "En runda till"

Den 17 november "Mellan två världar"

Den 1 december "Belfast"

Tel: 076-048 43 37

Arrangör: Flens Dagfilmstudio

Frimärksafton

15 november 18-20:30, Drottninggatan 7

Månadsmöte med frimärksbyten och fördjupning i kunskapen om filateli. Föredrag. Även samlare av mynt, vykort, tändsticksetiketter är välkomna.

I samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan.

Tel: 070-373 75 67

Arrangör: Flens Frimärksklubb

PIANOMUSIK I FLEN -

Pianomusik och poesi

18 november 18-21, Norroten

Asphagen

Folkkäre skådespelaren Samuel Fröler reciterar och pianisten Marianna Shirinyan spelar. En musik poetisk föreställning där William Shakespeares poesi möter musik av Bach, Beethoven, Ravel, Schubert, Berg och Scriabin.
Tel: 070-640 05 70

Arrangör: Piano Visions och Vänföreningen Pianomusik i Flen

"The Room" - Täspets och Ballroom på Bruket i Hälleforsnäs!

19 november 18, Bruksrestaurangen Hälleforsnäs

En föreställning som blandar klassisk balett och ballroomdans i en unik och underhållande mix. Till dansen serveras en tre-rätters gourmetmeny!
Tel: 070-544 18 24

Arrangör: Riksteaterföreningen Sörmlands Hjärta och Bruksrestaurangen i Hälleforsnäs

Gammaldags kafferep

20 november 14-15:30, Vadsbro skola, vid kyrkan.

Anmälan samt kostnad meddelas senare via Bettna församlings hemsida, affischer och facebook.

Tel: 076-835 37 29

Arrangör: Vadsbro syförening & Bettna församling

Dans till Kelas orkester

24 november 13-16, Föreningsborg Bettna

Servering. Alla pensionsorganisationer är välkomna.

Tel: 076- 818 84 20

Arrangör PRO Bettna.

Julmarknad i Sparreholm

26 november 11-15, Hembygdsgården i Sparreholm.

Julmarknad med försäljning av julrelaterade produkter i parken och inne på logen. Kaffeservering och musikunderhållning i parstugan. Tomten kommer. Vill du vara med och sälja? Vi har säljplatser både utomhus och inne på logen.

Anmäl senast 12 nov.

Tel: 073-507 49 88

Arrangör: Hyltinge hembygdsförening

Julmarknad i Mellösa Kyrkby

26 november 13-16, Harpsundsvägen 15

Försäljning av alster i Hembygdsgården, Lugnets lada och Församlingshemmet. Klockan 14:00 sjunger Barnkörerna vackra julsånger i Mellösa kyrka. Klockan 15:15 Luciakröning med Mariakören, som sjunger stämningsfulla sånger utanför Hembygdsgården.
Tel: 070-277 69 06

Arrangör: Mellösa församling

Pepparkakshustävling

26 november - 17 december,

Malmköpings centrum

Pepparkakshustävling i Malmköping.

Vill du vara med och tävla?

Tel: 070-798 62 70

Arrangör: Malmköping.nu

Julbod på Skebokvarnsgården

26-27 november 3-4, 10-11 december 12-16,

Sparreholmsvägen 35

Lokala hantverkare säljer lokalt producerade alster.

Tel: 079-016 26 25

Arrangör: Skebokvarns bygderåd

Gammaldags Julmarknad i Malmköping

3 december, Stora Torget & Hembygdsgården

Temat är mat och hantverk samt pepparkakshustävling.

Tel: 070-798 62 70

Arrangör: Malmköping.nu, Malmköpingsortens hembygdsförening, Museispårvägen och Lilla Malma kyrka

RPG dagträff

6 december 14-16, Götgatan 10

Sång och musik i adventstid med sånggruppen

Korallerna och Tommy Karlsson.

Tel: 076-808 38 15

Arrangör: RPG/Centrumkyrkan/Bilda

Julmarknad på föreningsborg

10 december 10-15, Föreningsborg, Bettna

Gissa vikten på tomten och bli julinspirerad av musikanten HUA!

Tel: 076-818 84 20

Arrangör: Pro Bettna

Julmarknad på Bruket

10 december 11-16, Kolhuset i Hälleforsnäs

Fler aktörer på bruksområdet kommer också ha öppet. Mer information på www.halleforsnas.org. Följ gärna Hälleforsnäs Bygderåd på fb och instagram för aktuella inlägg och nyheter!

Tel: 073-622 79 50 & 070-561 22 77

Arrangör: Hälleforsnäs Bygderåd

Luciakonsert i Mellösa kyrka

11 december 18-19, Harpsundsvägen 15

Pyttkörererna, Barnkörerna och Mariakören medverkar. Traditionella Luciasånger blandas med nyskrivna sånger.

Tel: 070-277 69 06

Arrangör: Mellösa församling

Samhällsinformation till medborgare samt fastighetsägare i Flens kommun

			HAL- KAT	HAR VILSEN GREVE	DUN- DER- GUBBE	TUN- NA	MED- ARBE- TARE	LÄGSTA LÄGE KROSSA	HÖG OR- DER	TILL- TALAR		
			UT- ÖVAS				PRAKT- PIPPI		FIR- MA			
EN- KLAV	VÄRKT HÅLLER FAST	UNC- LE SAM	DUMPAR SNUR- RAR				STÖD- JA					
						GOT- LANDS LÄN PACKE						
FEST- ÄTIT LUTA ÅT					STÖD- JE- PUNKT							
IS- KONST			EJ SÄKER	HUTT- RADE								
AND- RA		EJ FAST BRÖTS MALM I				HALV- GRÄS						
			RHEN- GREN	FÄLLER I RING			SKAPAR VRÅK GREPP	GÄL- LER ÅTER	DANSK DYN	ÖVER- ORD	PANS- SAR- REGE- MENTE	T&B
GÖK- MATE- RIAL	KVI- GA	MODE- MAN I PARIS LÄGLAND			LA- GAN	SLY- VÄXT						
KAN VÄCKA				FÖR- PLIK- TA			FÖR- ÄDLING INNE- HAFT			FLÖDAR BLAND ALPER		
					GAS- FORM				SPE- LA	BAK- SLAG		
				VID YTTER- BY	KAN TUPP		FÖR- BI- LIST			BOR PÅ GRÖNA ÖN		
									BUS- KE	LEK- TOPP		
	HALV- BLUNDA KAR				KAN GLASS- EN	TALL- HED	GAM- ENS GODA	PRÄG- LAT RESUL- TAT		RE- KLAM- MAN	FÄR FRIA- RE OM HANDEN	
										AV- SNITT		

Konstruktion: Text & Bild Lars Fridestig

Lösningen av krysset presenteras i nästa nummer av Glimten.